

TOT PLEGAT. UN RETRAT DE LA CATALUNYA TÈXTIL RECENT

El dia 17 de gener tindrà lloc al Centre de Documentació i Museu Tèxtil l'obertura de l'exposició *Tot plegat, un retrat de la Catalunya Tèxtil recent*, co-produïda pel CDMT i el Museu d'Arenys de Mar dins del marc del Circuit de Museus Tèxtils i de Moda a Catalunya.

Aquesta mostra vol posar de relleu el valor documental dels arxius industrials (disseny original, mostraris, fitxes tècniques, etc.), a través dels quals podem conèixer de manera precisa el desenvolupament del sector tèxtil tant des del punt de vista social com tecnològic i econòmic. I, alhora, fer incidència en el fet que la indústria tèxtil continua formant part del nostre sector productiu encara que, sovint, ens passi desapercebuda.

L'exposició, que ha estat possible gràcies al suport de la Diputació de Barcelona, està comissariada per James Douet en coordinació amb Neus Ribas, Eulàlia Morral i Assumpta Dangla (Museu d'Arenys, Centre de Documentació i Museu Tèxtil i Museu de l'Estampació de Premià respectivament); la museografia és de Santi Artigas Disseny Integral. Hi col·laboren diverses empreses del sector tèxtil-moda, i la Confederació empresarial Texfor.

El "retrat" s'inicia al 1888, l'any de l'Exposició Internacional de Barcelona i l'inici de l'embranchida definitiva en la industrialització del sector, i continua fins a l'actualitat. Es presenta en 5 àmbits amb discursos temàtics independents i complementaris:

- Una història del treball tèxtil en cinc objectes : aquesta secció mostra com el treball tèxtil ha evolucionat, des d'una feina domèstica de tota la família a una indústria global sota els gegants de la distribució, amb objectes eloqüents de cada època.
- La crònica del disseny tèxtil: el mostrari és bàsic dintre del procés productiu de l'empresa, i a cada temporada ha d'incloure novetats. Així, els mostraris i els dissenys dels teixits (textures, colors, formes...) són miralls del seu món, reflectint les esperances, les ansietats, les percepcions, les emocions, la tecnologia i la cultura del moment, i la capacitat creativa dels fabricants.
- Algunes empreses de referència : les empreses de més longevitat han pogut perdurar gràcies a una actitud sensible a la innovació i una actualització en els processos de producció. Aquest àmbit perfila onze empreses catalanes destacades pels seus bons dissenys i productes.
- El territori tèxtil : al s. XIX els establiments industrials cercaven l'accés a les fonts d'energia i a la mà d'obra, i també la facilitat de sortida cap als mercats interior o exterior. Aquesta distribució ha marcat i marca encara el mapa de Catalunya.
- Paisatges productius: la producció tèxtil ha modelat paisatges sencers configurats per la necessitat de concentrar fàbriques, treballadors, energia, i infraestructura en un espai reduït. Molts han desaparegut i d'altres sobreviuen, abandonats, o reciclats com a nous espais productius o creatius.

L'exposició, que ha estat dissenyada amb voluntat de ser itinerant, romandrà al CDMT fins al segon cap de setmana de juliol –Festa Major de Terrassa– i posteriorment es presentarà al Museu de l'Estampació de Premià de Mar.

Durant un llarg període, a Catalunya el tèxtil ha estat la indústria, i les característiques físiques i socials del nostre país no es poden entendre sense fer referència a la seva història.

Aquesta exposició pretén dibuixar un retrat de la Catalunya tèxtil recent a partir d'uns documents generalment poc coneguts: els mostraris dels teixits, estampats, puntes, crides i gèneres de punt fabricats per les empreses catalanes i conservats en els centres integrats del Circuit de Museus Tèxtils i de Moda a Catalunya.

Comencem aquest retrat el 1888, l'any de l'Exposició Universal de Barcelona i l'inici de l'embranzida definitiva en la industrialització del sector tèxtil, i continuem fins a l'actualitat.

QUÈ SÓN ELS MOSTRARIS TÈXTILS?

Els tractes de volums enquadernats en les empreses enguixaven mostres de teixit o de fil de la seva producció. Cada mostriari recull els articles que es feien en aquell any i/o temporada. Més ha que són per a la intimitat i per tenir un control de les vendes i d'altres que portaven els visitants per fer veure als clients. També de fempresa. Els teixits estan organitzats per tipus, sovint en els diversos colors de la temporada, hem o estiu. Altres tipus de documents són les fitxes que especificaven les dades tècniques per a la producció, normalment sense enquadernar.

TOT PLEGAT

Un retrat de la Catalunya tèxtil recent

CASA BALCELLS
Manresa, 1867-1988

El barri de Sant Andreu de Manresa té una llarga tradició de teixidors de seda. Aquesta indústria va ser el motor de la transformació econòmica i social de la ciutat durant la segona meitat del XIX i el XX.

TEIXIDORS
Manresa, 1867-1988

La indústria tèxtil de seda a Manresa va experimentar un creixement espectacular a partir dels anys 1860, gràcies a la introducció de màquines de teixir més avançades i a la creació de noves empreses.

Entre les empreses més importants hi havia Balcells, Grobelastic i Portabella. Aquestes empreses van contribuir a transformar Manresa en una gran ciutat industrial.

GROBELASTIC
(criteri)
Arenys de Munt, 1890

Crooni i Cia. va començar la seva vida industrial a Arenys de Munt, a partir d'una petita empresa de teixits de seda. El 1890, Grobelastic va ser fundada per un grup de teixidors locals, liderats per Antoni Grobel.

Aquesta empresa va ser pionera en l'adopció de màquines de teixir mecàniques i en la producció de teixits de seda de qualitat superior.

(sedena)
Manresa, 1867-1988

Balcells sortia d'una llarga tradició de teixidors de seda a Manresa. Fabricava teixits de seda i ornaments en telers de jacquard. El 1893 va construir una gran fàbrica de pisos al centre de la ciutat on teixia mocadors de seda de tots els colors. La seva especialitat era un teixit de tacte molt suau anomenat surà, d'origen indi. El 1937 comercialitzava teixits de seda, raïó i mesclés. La seva producció va acabar a finals dels vuitanta.

Alguns dels edificis més importants de la indústria tèxtil de Manresa daten dels anys 1860 fins a finals de la dècada de 1930. Aquests edificis són el resultat de la gran obra de l'arquitecte Joan Rubió, que va construir entre 1906 i 1907, ha estat rehabilitat.

• Museu de la Seda, Manresa, 1867-1988. Museu de la Seda, Manresa, 1867-1988. Museu de la Seda, Manresa, 1867-1988.

• Museu de la Seda, Manresa, 1867-1988. Museu de la Seda, Manresa, 1867-1988. Museu de la Seda, Manresa, 1867-1988.

